

Aantal bedreigde soorten in Nederland, per 2015

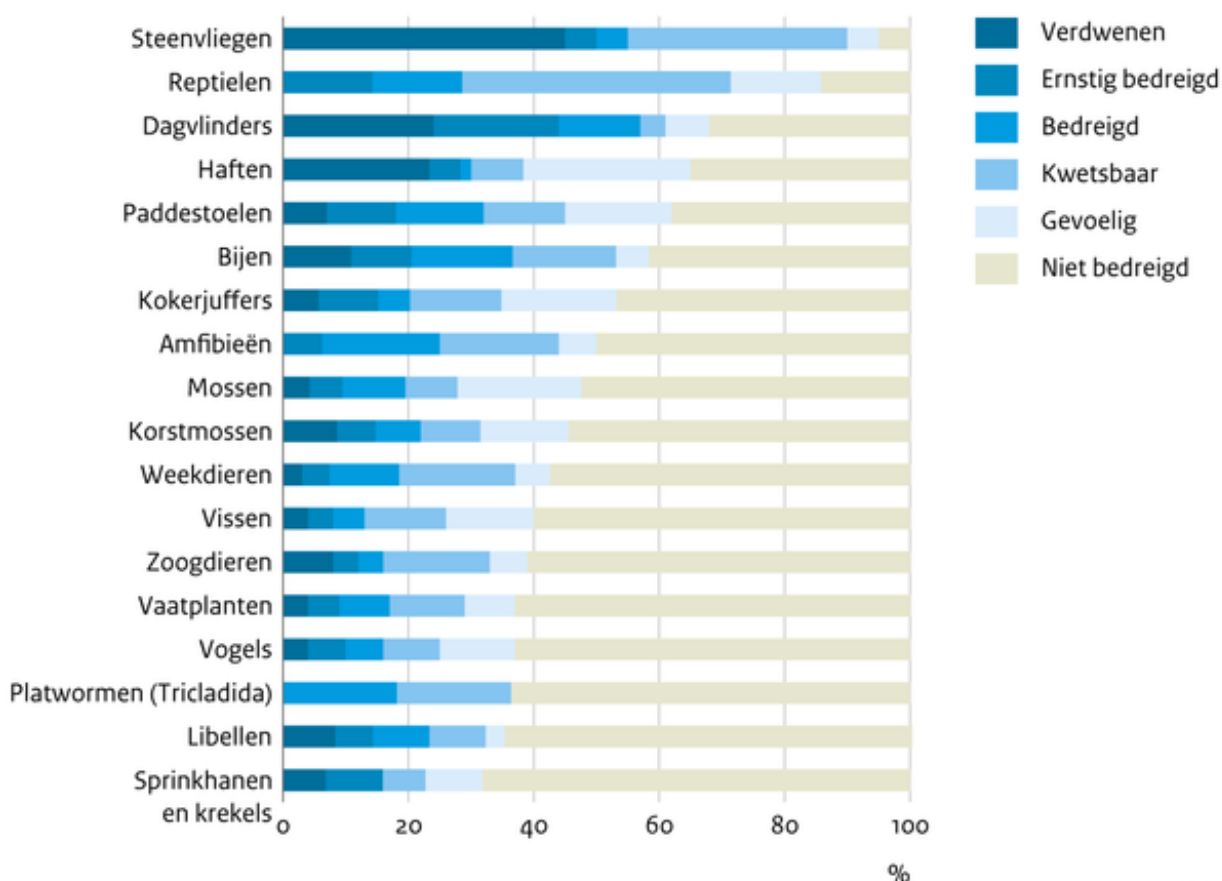
Indicator | 23 november 2016

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Volgens officieel vastgestelde Rode Lijsten zijn veel Nederlandse planten en dieren bedreigd in hun voortbestaan.

[figuurgroep]

Percentage bedreigde soorten per soortgroep

Bron: PGO's, WUR

CBS/nov16
www.clo.nl/nl105213

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(ods\)](#) [3]
- [Download data \(xlsx\)](#) [4]

[/figuurgroep]

Vaststellen Rode Lijsten

Soorten die achteruit gaan komen op de Rode Lijst van bedreigde soorten te staan. Deze lijsten worden per soortgroep eens in de circa tien jaar opgesteld. Naarmate een soort sterker achteruitgaat en zeldzamer wordt, komt deze achtereenvolgens terecht in de Rode Lijst categorieën gevoelig, kwetsbaar, bedreigd, ernstig bedreigd en verdwenen.

Van 18 soortgroepen is inmiddels een officiële Rode Lijst opgesteld waarin de Rode Lijst status is vastgesteld per soort. Deze status is officieel vastgelegd in een mededeling in de Staatscourant. Van veel van deze 18 soortgroepen is inmiddels al een tweede Rode Lijst opgesteld en is de officiële status ook weer herzien in de Staatscourant.

Bedreigde soorten

In elk van de 18 soortgroepen blijkt ten minste één derde van de soorten op de Rode Lijst te staan. In sommige soortgroepen is het aandeel bedreigde soorten zelfs nog aanzienlijk hoger. Bij steenvliegen gelden 19 van de 20 soorten als bedreigd (zie achterliggende tabel). Bij reptielen, dagvlinders, haften en paddenstoelen staan twee derde of meer van de soorten op de Rode Lijst. Bij steenvliegen, dagvlinders, haften en bijen zijn relatief veel soorten geheel uit Nederland verdwenen. Veel bedreigde soorten zijn overigens niet wettelijk beschermd.

- [indicator=nl1323]

Trend in bedreigde soorten

Uit herhalingen van officiële Rode lijsten is de trend in het aantal bedreigde soorten vast te stellen. Omdat de Rode Lijsten slechts eens in de circa 10 jaar verschijnen, is zo'n trendbepaling echter niet snel te actualiseren. Door tussentijds "virtueel" Rode Lijsten op te stellen is het wel mogelijk om de trend in het aantal bedreigde soorten jaarlijks te bepalen. Zie verder de Rode Lijst Indicator.

- [indicator=nl1521]
- [Ministerie van Economische Zaken - Nederlandse soorten op rode lijsten](#) [5]
- [Zoeken in Staatscourant](#) [6]

Referenties

- Aptroot, A., K. van Herk en L. Sparrius (2012). Basisrapport voor de Rode Lijst korstmossen. Buxbaumiella 92: 1-117.
- Arnolds, E. en M. Veerkamp (2008). Basisrapport Rode Lijst Paddenstoelen. Nederlandse Mycologische Vereniging, Utrecht.
- Bruyne, R.H. de, H. Wallbrink en A.W. Gmelig Meyling (2003). Bedreigde en kwetsbare land- en zoetwaterweekdieren in Nederland (Mollusca). Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. EIS-Nederland en Anemoon. Leiden/Heemstede.
- Creemers, R.C.M., J.J.C.W. van Delft en A.M. Spitzen - van der Sluijs (2007). Basisrapport Rode Lijst Amfibieën en Reptielen volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2007-16, RAVON, Nijmegen.
- Gmelig Meyling, A.W. en G.W.N.M. van Moorsel (2013). Aanbevelingen voor aanpassingen Rode Lijst mariene vissen. Achtergronddocument voor het supplement bij het Basisrapport Rode Lijst Vissen. Anemoon & Ecosub, Heemstede.
- Hustings, F., C. Borggreve, C. van Turnhout en J. Thissen (2004). Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Kranenbarg, J. en F. Spikmans (2013). Achtergronddocument Rode Lijst Vissen 2011.

- Zoetwatervissen. RAVON, Nijmegen.
- Peeters, T.M.J. en M. Reemer (2003). Bedreigde en kwetsbare bijen in Nederland (Apidae s.l.). Basisrapport met voorstel voor Rode Lijst. EIS-Nederland, Leiden.
 - Reemer, M. (2012). Basisrapport Rode Lijst Sprinkhanen en krekels. Rapportnummer EIS2012-03. EIS-Nederland, Leiden.
 - Siebel, H.N., R.J. Bijlsma en L.B. Sparrius (2013). Basisrapport voor de Rode Lijst Mossen 2012. BLWG Rapport 14. BLWG, Oude-Tonge. Ook in Buxbaumiella 96 (2013).
 - Sparrius, L.B., B. Odé. en R. Beringen (2013). Basisrapport voor de Rode Lijst Vaatplanten 2012. FLORON-rapport 57. FLORON, Nijmegen.
 - Swaay, C.A.M. van (2006). Basisrapport Rode Lijst Dagvlinders. Rapport VS2006.002, De Vlinderstichting, Wageningen.
 - Termaat, T. en V.J. Kalkman (2011). Basisrapport Rode Lijst Libellen volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport VS2011.05. De Vlinderstichting, Wageningen.
 - Tien, N, H. Heessen, J. Kranenbarg en B. Trapman (2016). Rode Lijst vissen 2011; achtergronddocument zoutwatervissen. IMARES-rapport C021/16, WUR Wageningen.
 - Verdonchot, P., L. Higler, R. Nijboer en T. van den Hoek (2003). Naar een doelsoortenlijst van aquatische macrofauna in Nederland; platwormen (Tricladida), steenvliegen (Plecoptera), haften (Ephemeroptera) en kokerjuffers (Trichoptera). Alterra-rapport 858, Wageningen.
 - Zoogdiervereniging VZZ (2007). Basisrapport voor de Rode Lijst Zoogdieren volgens Nederlandse en IUCN-criteria. VZZ rapport 2006.027, tweede herziene druk. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.
 - Besluiten in Staatscourant met vaststelling officiële Rode Lijst status:
 - LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 4 november 2004, nr. TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van Rode lijsten flora en fauna. Staatscourant 218 (2004). [zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, bijen, dagvlinders, kokerjuffers, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, libellen, haften, land- en zoetwaterweekdieren, platwormen, vaatplanten, mossen, korstmossen en paddestoelen (macrofungi)]
 - LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, nr. 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna. Staatscourant 13201 (2009). [zoogdieren, reptielen, amfibieën, dagvlinders, paddenstoelen (macrofungi)]
 - EZ (2015). Besluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna. Staatscourant 36471 (2015). [korstmossen, mossen, vaatplanten, libellen, sprinkhanen en krekels, vissen]

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Aantal bedreigde soorten

Omschrijving

Aantal soorten per categorie dat is bedreigd volgens officieel vastgestelde Rode lijsten

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek

Berekeningswijze

De grafiek geeft per soortgroep het percentage weer van de soorten per Rode-Lijstcategorie. De mate van bedreiging is overgenomen uit de bijbehorende, meest actuele Rode Lijsten die in de basisrapporten per soortgroep zijn gepubliceerd. . Voor de recente Rode Lijst vissen ontbreekt zo'n basisrapport. De officiële Rode Lijst Vissen is samengesteld aan de hand van drie deelrapporten (Gmelig Meyling en Van Moorsel, 2013; Kranenbarg en Spikmans, 2013, Tien et al., 2016). De Rode Lijst status van een soort hangt af van de actuele zeldzaamheid van een soort en van de trend sinds circa 1950 (zie de basisrapporten voor details over het bepalen van de status). De werkwijze verschilt van de internationaal gangbare IUCN-methode waarin de trend in de laatste tien jaar sterk bepalend is voor de Rode Lijststatus van een soort.

Basistabel

De aantallen soorten per groep zijn te vinden onder Download data

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Geen

Verschijningsfrequentie

Onregelmatig

Achtergrondliteratuur

Mace, G., N. Collar, K. Gaston, C. Hilton-Taylor, H. Akçakaya, N. Leader-Williams, E. Milner-Gulland en S. Stuart (2008). Quantification of extinction Risk: IUCN's system for classifying threatened species. *Conservation Biology* (22) 6: 1424-1442.

Opmerking

De vorige versies van deze indicator bevatten ook Rode Lijsten die niet officieel zijn vastgesteld. De vorige versies van deze indicator bevatten vergelijkingen met Rode Lijsten van andere landen. Daar wordt echter de IUCN-methode gebruikt die niet direct is te vergelijken met de in Nederland gebruikte methode.

Betrouwbaarheids codering

A. De Rode Lijst status van elke soort is in de Staatscourant vastgelegd en daarmee gaat het om een integrale telling.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2016). [Aantal bedreigde soorten in Nederland, per 2015](#) [7] (indicator 1052, versie 13 , 23 november 2016). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl105213>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1052> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/1052_001g_clo_13_nl.png [3]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-1052-001g-clo-13-nl.ods> [4]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-1052-001g-clo-13-nl.xlsx> [5]

<http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/rode-lijsten> [6]

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/staatscourant> [7]

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl105213>